

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Széchenyi-utca SIMON-ház Kunz József ut
kereskedésével szemben.

Hirdetmények.

előzetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden közlemények ide intézendők.

Bérmintetle levelek csak ismert kezektől
fogadtattak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként a vasárnap kivételével.

Előfizetési ár.

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre
postán küldve:

Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Otthonos beiktatók egyszerű beiktatásáért 5 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyilttér 4 hasábos beiktatóért 20 kr.
Hirdetést vagy reclamat magában foglaló
újdonság sora 50 kr.

XVIII. évfolyam 1891.

Debreczen. Szerda Deczember 2.

243. szám.

A kuriai bíraskodás.

Decz. 1.

(F.) Nyár közepén voltunk, mikor Szilágyi Dezső igazságügy miniszter, a képviselő ház elé terjesztette a kir. kuriának választási ügyekben való bíraskodásáról szóló törvényjavaslatot, melyet akkor feszült várakozás után valószínűsítőval fogadott a t. ház. Javában folyt a közigazgatási vita s a szabadelvű párt azt hitte, hogy az ellenzék ezen garanzionális javaslat folytán lefog tenni az obstrukcióról, de e remény vérmésnek bizonyult, mert az ellenzék végrehajtotta azt, ami a magyar parlament tárgyalásainak örökké szegényfoltját fogja képezni, garázdá visszafelé meghiusította a közigazgatási reformot amennyiben Szilágyi Dezsőnek nagyszabású programbeszéde dacára, melylyel a szóban forgó javaslatot a ház asztalára tette, az obstrukciót fokozott erővel folytatta.

E manőver folytán a kuriai bíraskodás tulajdonképen megszünt garanzionális jelleggel bírt, mint hogy a közigazgatási reform, mely az ellenzék állításaszerint oly mindenható teljhatalommal ruházta volna fel a kormányt, hogy ellensúlyozásra szükség lett volna, csak elvileg jött létre. Mindazáltal Szilágyi Dezső igazságügyminiszter nem helyezkedett azon állásponton, hogy a javaslat elejthető, mert az ellenzék nem váltotta be ígérését, melyet a garanzionális törvényjavaslatok előterjesztése esetére tett, hanem azon sokkal emelkedettebb szempontnak hódol Szilágyi, hogy a javaslat most is ép oly komoly szándékát képezi a kormány programjának, mint az akkori más viszonyok között, mert a kormány álláspontja a választások tisztaságát illetőleg egy hajszálnyit sem változott. De azért természetesen Szilágyi érdemleges válasz nélkül hagyta Polonyi naiv kérdését, hogy tárczáját köti-e a javaslat, mert ez sehogy sem tartozik a bizottsági tárgyalás elé, s mert különben is ez csak

olyanellenzéki fogás akar lenni. Ha ugyan is Szilágyi azt mondta volna, hogy kabinet-kérdést csinál a dologból, az ellenzék kijelentené, hogy bár tárgyi okokból nem ellenzi a javaslatot, még is politikai okokból elveti azt, s ekképen törne a kormány megbuktatására; ha pedig Szilágyi azt mondta volna, hogy nem köti tárczáját a javaslat, akkor az ellenzék azért zúdult volna föl ellene, hogy nem volt komoly szándéka a javaslatot. Csak hogy Szilágyit nem lehet ilyen banális fogásokkal beugratni.

Szilágyi a javaslatnak már eddigi tárgyalásai folyamán is a felhozott ellenvetéseket sikerrel megzafolta és megerősítette azt. A javaslatnak ugyanis oly erős oldalai vannak, hogy ez épen Szilágyinak kétszeresen könnyű volt, mert a javaslat a kir. Curia minden oldalról áthidalhatatlan sáncokkal veszi körül a gyanúsítások ellenében. Az eseteknek taxatív felsorolása, melyek a Curia elé tartoznak, a követendő eljárásnak pontos megállapítása, s ezen törvénykezesnek csupán a kérvények által megtagadott választási esetekre szorítása, mind arra szolgál, hogy a választási ügyekben ítélő legfőbb ítélőszéki bír., rendes bírói ténykedésében s a pártizgalom s szenvedélyektől távol maradjon. Tárgyi szempontból tehát alig sebezhető meg a javaslat.

Politikai szempontból azonban több ellenvetést hallottunk a bizottsági tárgyalásban, hogy a parlament tekintélyében csorbult meg azáltal, ha a fölött, hogy ki igazoltassék parlamenti tagnak, parlamenten kívül álló testület dönt. Pedig hát, eltekintve, attól hogy más államokban is találunk hasonló és nem rossz eredményű gyakorlatot, szó sem lehet ilyen aggodalomról, mert a parlament csak próbaidőre s jogainak csak egy részét épen olyan kényes ügyekben való eljárást — ruház át egy parlamenten, de egyszersmind pártokon kívül s felül álló testületre, melyekben saját praxisa folyamán a párturalom

vádja sok alkalommal merült föl. — A parlament hatalmi köre sértetlen marad az új javaslatról, a választások hítele pedig kétségkívül rendkívüli mérvben nyerni fog az által, hogy a megtámadott választások fölött oly testület fog ítélni, melyekben a jelöltek sem ellenségei sem barátai, hanem pártatlan bírák a törvény szigorúsága szerint döntenek.

A kormányt ezen szempont vezérelte a javaslat elkészítésekor s azóta nem volt oka azon változtatni s e következtessége csak azt bizonyítja, hogy nem tart a legszigorubb rendszabályok alkalmazásától sem melyek a választások alkalmával kifejtendő actióját ellenőriznék, s hogy őszinte célja, hogy a választásokat egész országban minden törvénytelen befolyás nélkül ejtessenek meg.

A kormány ezen javaslatra tett ígérteit emberül váltotta be s a ki ismeri Szilágyi Dezsőt tudja, hogy nem szemfényvesztésből vállalkozott ilyen óriási munkára, minőt e javaslat kidolgozása igényelt, hanem komoly és becsületes szándéka van vele.

Majd most meglátjuk hogy ellenzéki uraimék kik minduntalan arról panaszkodtak, hogy a többségben levő kormánypárt a saját előnyére a választási visszaéléseket jóváhagyta, mernek-e ilyen törvénytel a választási urnák elé lépni, megmerik-e szavazni a javaslatot? Mert bizony ahhoz bátoráguknak kell lenniük!

Dohánytermelési engedélyek. A pénzügyminiszter intézkedett, mint értesülünk az iránt, hogy újabb dohánytermelési engedélyk ezúttal ne adassanak ki. Az idejé dohánytermelés ugyanis mennyiségileg oly kedvező amilyen emberemlékezett óta nem volt. A kincstárnak folytán már az idén is a költségvetés-előirányoztnál jóval nagyobb összeget a jövő évben pedig ötmillió forinttal többet kénytelen dohánybevételekre fordítani. Ugy ezen körülmény, mint az, hogy az osztrák jövedék számára nálunk termelt dohány mennyiségének további fokozása alig lehetséges, szükségessé tette a pénzügyminiszternek szóban forgó intézkedését.

A mulasztást elkövető bírák és bírósági hivalkok ellen a kártérítési kereset, illetve ügyelmi eljárás a mulasztásnak az illető pénzügyi hatóság tudomására jutásától számított egy éven belül folyamatba levén teendő, nehogy a kincstár kártérítési igénye elvüljön: arra utasította a pénzügyminiszter a pénzügyi hivatalokat, hogy mielőtt az 1881. 34. törvényczikk ötdik és kilencedik szakaszában foglalt határozmányokba ütköző mulasztásoknak jutnak tudomására, erről azonnal jelentést tegyenek; az illeték kiszabatik s a beadott felebbezés folytán az illetékes hatóságok által elévülés címén törlesbe hozatni rendeltetik, hanem ugy a tudomásra juttatott, mint az általa megálapított mulasztásokról, a kártérítési érvényesítése czéljából esetlegesen haladéknélkül tegyen a miniszteriumhoz indokolt jelentést.

Vizvezetékünk kérdéséhez.

— A talaj és rétegvizek felhasználása —

Debreczen decz. 2.

Ha már a fillokszera kipusztította a debreczeniek bakartort termő érmelléki szőlőit, sőt valószerű hogy ugyanazon szomorú sorsra juttatja a bodogzást, tégláskerti meg a többi feketeföldön lévő kertekbeli szőlőket is az az átkozott féreg: bor helyet igyunk legalább jó vizet.

A jó ivóvíz kérdése mindnyegre aktuálisabbá kezd válni nálunk s ma honap komolyan foglalkozik a városi hatóság is. Időszentek és helyen valónak tartjuk azért a „Gazdasági Mérnök” után ismerteti a közönséggel Barcza Károly főmérnöknek a Németországi vizvezetésekről készített s a földmívelésügyi miniszterhez intézett tanulmányi jelentését, ebből különösen azt a részt, mely a talaj és rétegvizeknek vizvezetési czélokra való felhasználását fejtegeti. — A víz beszerzésnek egyedül ez a módja felelhet meg a mi viszonyainknak; ezért érdekelhet az miunket is közelebbről.

Németországban a vízművek ma már annyira el vannak terjedve, főként pedig Württembergben és Szászországban, hogy rövid idő alatt még a 4—5 ezer lakossal bíró községek is vizvezetékkel lesznek ellátva. — Nagy mértékben elősegíti ennek a fontos közegészségügyi intézménynek gyors fejlődését az is, hogy a kormány mérnökei ingyen készítenek vizvezetési terveket a községeknek és ezek ugy a miunket kivételénél mint az üzemenél mindig rendelkezésre állanak. De maga a lakosság is oly jómódu és felvilágo-

Hogy kerülhetné e veszélyeket a szenvedély zúgó, fekete örvényeit!

Ha én az életemet még egyszer újra élhetném! —

Valami megcsodult az éjszakában.

A lélekarang szavára egy csillag meg-rezzent az égen.

— Tehát élj újra! hangzott felém a mindenható parancsszó. És én újra születtem.

— Természetes, hogy most már mint jó ismerős néztem szét a világban. És mit első életemben elhatároztam; hasznomra fordítottam tapasztalataim már a pályában is.

Nem voltam síró gyermek, mert tudtam hogy ha sírok, a dada addig löbáz, míg bele-szedülök; azért inkább halgattam.

Az elválasztáskor meggyűlt a dadának a baja velem. Tudtam, hogy az emlőit csak egyszer keni be valami keserűséggel, hogy attól elriaszson.

Első életemben többet a számba nem vettem volna — de most, mikor ismét kintél velem, azon hiszemben: hogy félek a keserűségtől és nem fogadom el; én vigan bele-csimpajszkodtam és szittam az édes tejet a kijátszott dada szörnyű álmétködéására.

Mikor iskolába kerültem, nem sok hasznát vettem első életem tapasztalatainak, mert a leckét akkor nem tanultam meg soha. De azért most se cselekedtem különben; mert tudtam, hogy azért keresztül megy az ember a vizsgán, csak a papája jó barátságban legyen a professzorokkal.

És később, mikor el kellett válnom a szülei háztól és elkellet válnom attól a széke, szép gyermektől, azon a kerti bucsu jelenetén, nem engedtem, hogy sokáig maradjon velem a hives éjben, mert tudtam, hogy első

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Aki kétszer élt.

Haldoklottam.

Nem figyeltem rá, hogy a kukik hurogott-e a házam födelén, mint azt a haláltusát vívők feje fölött tenni szokta; egészen más gondolatokkal voltam elfoglalva.

Azt tudom, hogy a lámpám pisálkólva, mindig homályosabban égett, mintha hozzá akarna szoktatni a majdan rám következő örökös sötétséghez.

Jó.

Elvoltam rá készülve.

Nem vergődtem, nem hánykolódtam ágyamon, hogy a halál ráboruló takaróját lerázam magamról; csendesen vártam, hogy a szemeimre boruljon az elnyúlhatetlen sötét lepel.

Azok a szemek, melyek a halál révén a multban csak kopár pusztaságot látnak; melyek megtörő tekintete nem találkozik a vizsgálató, édes szeretet pillantásával, könnyebben csukódnak le mindörökké; akinek homlokáról a sír hideg harmatát nem törüli le egy meleg puha kéz — nem taszítja vissza a halált.

Akinek boldog volt az élete, nehéz a halála, akinek sötéten folytak a napjai, könnyebben válik el tőlük. A sír szélén egyenesre billen a mérték.

De vajjon csak szomorúságot láttak az én szemeim mindig?

A halálos láz megkezdte előttem tüdődjátékait. Bábajos szöngy gördült végig tekintetem előtt, multam szöngye, mely menél tovább gördült, annál kevesebb volt benne a virág, s helyét adott a fekete alapnak.

Elevenzöld fák friss, zizegő koszorúja közepén állott a kis házikó, elrejtve a buja zöldben, mint valami fészék. Ennek a kis háznak az ajtófélfájához támaszkodott édes anyám, mikor a nagyvilágba indultam.

Pedig én akkor nem is annyira édes anyám képét láttam, mint azét a síró gyermekét, aki anyámat átölelve, nézett utánam, s a kítől én előtte való este külön búcsút is vettem.

Ennek az esti búcsúnak az emléke sarkalt aztán a munkára. Azok a csillagok melyek akkor a válás estéjén ragyogtak rám, vezettek az élet sodrában, melynek koszorúkat eltépő, romokat hömpölygető hullámai közé vettem magamat.

Hát nekem sikerült partra jutnom, ábrándjaim, emlékeim koszorúját sem tépték össze a habok.

Ugy örültem is már neki, hogy megvizsgáltam odahaza azt a síró asszonyt, meg azt a síró gyermeket, a kivel kéz a kézben, elmondjuk anyáknak, mit fogadtunk mi azon a búcsujeleneten ott a kertben.

De ha a zúgó hullám, sebes örvény nem birt velem, birt a habok közepett egy parányi tündérsziget.

Egy bálba mentem.

Ott volt ő is, a kinek szemei erővel tul akarták ragyogni azokat, melyeknek csillogása persze sokkal élénkebb volt, mint az övé. Azokból biztató szelidég, az övéből hódító büszkeség sugárzott. Azokból kérés reszketett, az övéből parancsolat lövelt rám. Azokból kiolvastam, hogy képesek boldogítani, ezekből, hogy képesek semmivé tenni. Azok imádtak, ezek gunyoltak. Férfi voltam, hogy ne vonzódtam volna — az utóbbiakhoz?

Mintha csupa izzó vason járnék, olyan volt, mikor odamentem hozzá és felkértem a szép asszonyt egy fordulóra a teremben.

Átöleltem s egygyé forrt vele testem, lekem a tánczenének mindent megolvastó, sebesen ömlő tűzáradatában, melynek hangjai az elvakult szenvedély diadalhymnuszát harsogták.

A véletlen, vagy a végzet kiszámítása, egy mellékerembe vezetett bennünket, hol ő, a rohanó tánc égő látától reszketve omlott egy pamlagra.

Ezer hang suttogta a fülemben: ne!

Az asszony néma volt, még szemeit is lehunyta, hogy azok se beszéljenek.

És ez a némaság győzött.

Térdre borultam előtte.

Ezért a bálványimádásért fordult el tőlem az Isten.

Ez a két csillag, ennek a szép asszonynak a szemei nem östökélték többé haladni a csel felé. Delejtálmunknak nem östönöz, de bénító volt a hatásuk. Elraboltak cselömtől és elraboltak önmagamtól.

S mikor elfordultak tőlem, hasztalan kerestem az én régi csillagaimat; azok kihunytak örökre s immár nem lehetek vezéreim. De mégis.

Ime, most is azok vonzanak a legjobb, legcsodásabb helyre.

Ha én még egyszer tisztán látnám azt a két csillagot!

Ha én még egyszer utnak indulhatnék abból a kis házból — ha még egyszer utnak indulhatnék a bölcsőtől!

Hasznomra fordítva minden tapasztalatot, minden csalódást, mely első életemben ért. Tudva minden lépésről, ez a jóra, ez a rosra vezet, milyen messze lehetne akkor haladni! Legmesszebb ahová csak az ember juthat, — egész a boldogsághoz, azalatt a galamb megszállta nádföldél alatt.

Miért nem látja az ember a jövőndőt!

sodott, hogy lassan életszükségletnek tekintni a jó ivóvizet, amelyből fejünkönként 50—50 literre megy a napi fogyasztás. Pénzügyi tekintetben pedig alig drágább egy vízvezeték üzem, mint a kutak fenntartási költsége.

A talaj és rétegvizek felhasználása vízvezetékű csövekkel Németországban már régibb keletű, mert hiszen a közönséges kutak is talajvizet szolgáltatnak. Minthogy azonban az egyes kutak csak oly helyen adnak nagyobb mennyiségű vizet, ahol a vízvezető réteg igen vastag, másrészt a talajvíz folyási sebessége aránylag nagy, ily kutakat vízvezetékű csövek leginkább a nagyobb folyók mentén lehet találni pl. a Rajna mellett Kölnben, a Mura mellett Grázban.

Legnagyobb nehézség a talajvízzel való ellátásoknál azon körülményben rejlik, hogy nem vonható meg azon határ, hol a vizgyűjtő rendszer teleröltése miatt a vízszolgáltatási képesség csökkenése áll be; miért is csak ott szabad ilyeneket alkalmazni, hol a rétegvíz igazán bőségben van, azaz ha az előzetes próbák többszörösen adják a szükségesletet.

A talajvizek ilyenmódú felhasználásának költséges volta a modern technika segítségével egészen új rendszert állapított meg, mely mindinkább terjed a kontinensen és az országunkban is. Ezen rendszer előnyeit következőkben sorolhatjuk elő: 1-ször a csökkenett rendszerrel ellátott vizgyűjtés rendszeren kisebb befektetés igényel, mint a másik rendszerek, továbbá ezen befektetés léptét tarthat a vízszükséglet növekedésével. 2-ször, ha ugyan a csökkenett vízfelhasználás miatt az idővel bedugulnak, nem vesz el a berendezési költség, mert azok könnyű szerrel kivehetőek és ismét más helyen beállíthatók. 3-ször, minthogy a csökkenett vízfelhasználás miatt a víz minősége stagnálás miatt nem szenved változást, 4-szer kivételük gyorsan eszközölhető, a mi igen fontos, kivált a nyári időszakban beállni szokott nagy vízszükségletek gyors kielégítésénél. 5-ször, a felső rétegekben netalán előfordulható rossz vizek könnyen kizárhatók. 6-ször, ezen kutakat a legkülönbözőbb mélység mellett lehet használni és így változatos talajrétegek mellett a legjobban alkalmazhatók. Természetesen bármely mélyre kelljen őket levezetni, okvetlen szükséges, hogy a talajvíz legalább a felszín alá 10 méterre feljőjön, mert különben összefoglalásuk nem volna lehetséges. Így a mélyebb csökkenett talajvíz kutakhoz sorolhatók.

Németországban legtöbb ily csökkenett vízvezeték a Rajna vidéken lehet találni; Frankfurtban 1855-ben nyertek alkalmazást midőn a Spesart-vezeték víze már nem volt elegendő. A Rajna balpartján 700 méter hosszán lett elhelyezve 140 csökkenett 30—60 méter mélységben oly formán, hogy mindig 10 10 kut képez egy csoportot. A kutak 50 milliméter átmérőűek és 2—5 méter hosszú szűrővel bírnak, egy-egy ily kut 1/2 hter másodpercenkénti vizszolgáltatásra tervezett, azaz összesen 70 liter kellene adniok, de ezen mennyiség már többször túl lett haladva. Az egész berendezés három hó alatt készült el és azonnal használatba vétetett.

A csökkenett vízvezetékű kutak minitája szerint készülnek és rendszeren nagy számú alkalmazhatók, melyek szivornyaszerűleg vannak összekötve egymással és a főgyűjtő aknával, honnan a szivattyúzás történni szokott. Ezen rendszer előnyeit következőkben sorolhatjuk elő: 1-ször a csökkenett rendszerrel ellátott vizgyűjtés rendszeren kisebb befektetés igényel, mint a másik rendszerek, továbbá ezen befektetés léptét tarthat a vízszükséglet növekedésével. 2-ször, ha ugyan a csökkenett vízfelhasználás miatt az idővel bedugulnak, nem vesz el a berendezési költség, mert azok könnyű szerrel kivehetőek és ismét más helyen beállíthatók. 3-ször, minthogy a csökkenett vízfelhasználás miatt a víz minősége stagnálás miatt nem szenved változást, 4-szer kivételük gyorsan eszközölhető, a mi igen fontos, kivált a nyári időszakban beállni szokott nagy vízszükségletek gyors kielégítésénél. 5-ször, a felső rétegekben netalán előfordulható rossz vizek könnyen kizárhatók. 6-ször, ezen kutakat a legkülönbözőbb mélység mellett lehet használni és így változatos talajrétegek mellett a legjobban alkalmazhatók. Természetesen bármely mélyre kelljen őket levezetni, okvetlen szükséges, hogy a talajvíz legalább a felszín alá 10 méterre feljőjön, mert különben összefoglalásuk nem volna lehetséges. Így a mélyebb csökkenett talajvíz kutakhoz sorolhatók.

Németországban legtöbb ily csökkenett vízvezeték a Rajna vidéken lehet találni; Frankfurtban 1855-ben nyertek alkalmazást midőn a Spesart-vezeték víze már nem volt elegendő. A Rajna balpartján 700 méter hosszán lett elhelyezve 140 csökkenett 30—60 méter mélységben oly formán, hogy mindig 10 10 kut képez egy csoportot. A kutak 50 milliméter átmérőűek és 2—5 méter hosszú szűrővel bírnak, egy-egy ily kut 1/2 hter másodpercenkénti vizszolgáltatásra tervezett, azaz összesen 70 liter kellene adniok, de ezen mennyiség már többször túl lett haladva. Az egész berendezés három hó alatt készült el és azonnal használatba vétetett.

izben is meghűtötte magát és feküdt bele szegényke.

Az élet oceánjain láttam a partot és a zátanyokat.

Sokkal gyorsabban haladtam és jutottam a céljához, mint azelőtt.

És kicsinylő megvetéssel a lealcozást csáb iránt, léptem abba a bálterembe, ahol ő is ott volt.

Olyan volt, mintha tüzes vasra lépnék, amint közeledtem, hogy a szép asszonyt egy fordulóra kérjem.

Átöleltem és testem, lelkem egygyé forrt vele; a tánc, zene, lobogó, mindent megolvadt tűz áradatában, melynek riadó hangjai az elvakult szenvedély diadal-hymuszát harmonizáltak.

És a véletlen, vagy végzet egy melléktérembe sodrott bennünket, ahol a szép nő, a tánc rohamától, mint viharzótt madár, rokkant le egy pamplagra.

Ezernyi hang suttogta körülöttem: ne! Ezernyi hang multamból. Ezernyi hang, ezernyi vádat, ezernyi átkot emelve ez ellen az asszony ellen.

Megrontott életem minden fellege átgomolygott a lelkemen, hogy az ő alakját előttem elfedje.

Tudtam, ha hallgatok a szenvedély szavára, ha leborulok előtte; felszabadítom újra a rámszakadó végzetét.

— És térdre borultam előtte.

— Gratulálok, kedves barátom! — fogta meg kezemet az orvos. Ön túl van a vesztésén, ez az éjszaka volt a krízis. Nehéz álmai voltak ugyebár? Lásza, én egész éjjel itt virrasztottam ön mellett. Remélem, tekintettel lesz erre a honorálásnál?

Még előbb, 1881-ben, Darmstadt alapította vízvezetékét teljesen csökkenett, pedig ott aránylag nagy nehézségekkel kellett szembeállni, mert jó vízvezető réteg csak 60 80 méter mélyen volt elérhető; a megoldás mégis teljesen sikerült. Itt már nagyobb átmérőjű csökkenett lettek alkalmazva, mert a mélység bizonytalan volt, de az eredmény igen fényesen mondható, mert 8 ily kut 45,000 lakosnak elegendő vízzel szolgál.

Szerb merészség.

Emlékszünk még, mily keserű hangon panaszkodott a szerb kormány elismert felhivatalos közlönye gróf Kálnokynak az osztrák delegáció pénzügyi albizottságában előadott exposé-ja után a felett, hogy Ausztria-Magyarország, míg teljes elismeréssel van Bulgária iránt, Szerbia számára csak szigorú szavakkal bír, sőt szükségesnek tartja, Belgrád felé megint irányozni a szerződésnek respektálása végett. A radikális kormány játszottja az üldözött ártatlanságot s igen megütközött azon, hogy gróf Kálnoky ugy nyilatkozott, miszerint Szerbiában a nép hangulat olyan, hogy az a kabinetet a nemzetközi szerződések megsértésére kényszeríti. Nos hát, már néhány nap múlva bebizonyul egy konkrét esetben, mennyire jogos volt külgymeniszterünk nyilatkozata.

Egyik legújabb számában közlése az „Odjek” annak az együletnek a felhívását, mely azért alakult Belgrádban, hogy Bosznia és Herzegovina elszakítását üze Ausztria-Magyarországtól. Ha ez a felhívás bármely más szerb lapban jelent volna meg, fel lehetne tenni, hogy a belgrádi kormány távol áll a mozgalomtól. De a közlést az „Odjek” hasábjain történt s e lap — mint a „Pester Correspondenz” hangsúlyozza, — elismert officiosus közege a radikális pártnak és a belőlől származott kormánynak. Ez utóbbi tehát nem fél, pártfogását adni egy oly revolucionális mozgalomnak, melynek célja egy, a berlini szerződés által teremtett jogrendet megdőnteni. Kálnoky gróf fenntartásai tehát teljesen jogosultak. A szerb kormány vagy szintén közreműködik ebben a felforgatási propagandában, vagy teteletlen ama néphangulattal szemben, mely Szerbiát a nagyszerb politika ösvényére sorítja.

Ausztria-Magyarország megjegyzi ezt magának s mint a multban tette, jövőre is tudni fog e szerint alkalmazkodni.

A miskolci apostol.

Az ellenzéki lapok nagy része az elragadtatás teljes scáláját felhasználja Apponyinak miskolci szerepléséről írva. Ez ekre menő néptömeg, óriási lelkesedés — fanatikus elragadtatás stb.

Pedig hát, hogy tulajdonképen mivé devalválódik ez a fényes diadal, hát annak illusztrálására szolgáljon a „Borsodmegyei Lapok a tudósítás”, melyet minden jólétek megmegnyugtására szóról szóra itt közlünk:

A „nemzeti”, párt nagy értekezlete, melynek célja volt Felső-Magyarországra kiterjeszteni az agitációt, s szervezni a hangozatos nevet felvett mérsékelt ellenzékét, lezajlott. Lezajlott színtelenül, mint minden aminek az erőltetés ad életet. Végbe ment úgy, miként meg jósoltuk. Volt füst és láng, egy kis monda csinált lelkesedést — azonban kevés külső sikerrel s méginkább híjjával azon részvétnek, mely az értekezletnek a miskolci jelleglet lett volna hivatva megadni.

Mert hiszen, hogy lehessen külső siker számba venni egy olyan fogadtatást, mint a Magyarországot reorganizálni kívánó Gróf Apponyi Albert és törzs karának miskolci fogadtatása volt.

Hogy lehessen miskolciznak tekinteni egy olyan értekezletet, mely Borsodvármegye szék városában az agitáció és jegyzék váltások egymásutánja, s a személyes összeköttetés erős felhasználása dacára Abauj, Zemplén Sáros, Gömör és Heves vármegyékből alig egy csipetjét képes összetoborzani a választó polgároknak, s e csipetben a legkevesebb a megye és azon város, melynek falai között a vendégjogot élvezik.

Ez mindenre, csak a fő hadi szállás helyes megválasztására, s az illetékes tényezők lelkesedésére nem vall. Az a lelkesedés, melyet Zomborban teremtett a mérsékelték görög tüze, Miskolcizig nem hatott el.

A mi népünk csendes megnyugvással nézte az erőszakolt életnélküli parádét, tevőleges részt azonban, eltkintve a polgárság egy csekély töredékétől mint a fátylás menet inscenirozótól, s a nemzeti kiáltvány aláírótól, akik lehetnek igen tisztességes, de semmi esetre sem számot tevő elemek — sem a fogadtatásban, sem az ünnepeltetés későbbi fejleményeiben nem vett. Csoportosult az utcaikon, mert hiszen minden látványoságnak megvan a közönsége, nézte a felvonulást, tömegükbe furdított a fátylás menet alatt, de lelkesedést nem hozott. Így aztán megessett az a furcsaság, hogy Miskolcban tüntettek Miskolc nélkül.

A pártvezér kísértetét, mint a dolog természetéből folyik, de mint előre is látható volt, a vezérkar tisztelt teljesítő képviselőknél kívül a borsodmegyei gentry azon része képezte, mely a Melzer család politikájával azonosítja magát, s már a politikai hagyományból folyólag hiva Apponyi grófnak.

A földbirtokos osztály zöme azonban résztul otthon maradt, résztul a járdánál nézte a nemzeti felvonulást. A borsodmegyei gentry néhány tagján kívül, mely felszallangozott négyes fogataival a sportkedvelőknek nyújtott szemesiklandozató látványt, az öt vármegyéből összetoborzott 40—50 hívő képezte a hátrvédet, s a Ment szálloda előtt csoportosult a vasárnapi sétálók egy része, hogy megbillentse kalapját a „politikába utazó” hazafiak előtt.

De nem volnának tárgyilagosság, ha elhallgatnánk, hogy a fúteza egyik-másik pontján a 22 banderista ajakáról elhangzott egy hivatalos gyenge sóhajts számba menő „éljen” is, mindez azonban a közönségnél viszhangra nem talált, s bár a külső látványosságának kiengesztölője volt, lelkes éljen-zajba nem ment át.

Az egész bevonulás proceszszus oly komoly volt, hogy inkább politikai temetéshez, mint egy pártvezér tiatető fogadtatásához hasonlított.

Mintha az intézők magok is érezték volna a melegség hiányát, mert tagadhatlanul schikkesen összeállított fogataikkal oly zajtalanul gördültek tova, mintha róza helyett szalmával lett volna behintve az ut s a koscsik nem is politikai matadorok, de betegek szállítására lettek volna berendezve.

A vezetők s a kíséret arcán nem mondjuk, hogy fel nem csillant koronként a lelkesedés egy szerényke vonása; de az a nép, a tisztas polgárok zöme, mely hivatva lett volna a bevonulásnak tüntető lelkes képet adni, a város intelligenciája az egy Lichtenstein és Dr. Csáthy Szabó kivételével, mely egyedül adhatja meg egy politikai tüntetés jelentőség teljes voltát s személyes jelenlétével emelheti azt az ünnepély színvonalára, teljesen távol volt s nem kívánt még csak szemlélet részese sem lenni egy olyan mozgalomnak, melyet üdvöskének nem tart, s melynek Miskolcban nem a polgárok rokonszenve, csupán a vendégjog tisztelete adhatta létjogosultságot.

Pax-béke.

E cím alatt következőket írja Biki Károly györgyteleki ref. lelkész „Reformátusok Lapja” című újságában:

Ezt a jelszót hozta magával Vaszary Kólos herceggprímás Pannonhalmáról az esztergomi érseki széke. Béke! a jelszava a magyar kath. egyház ujonnan kinevezett főpapjának. S mi protestánsok üdvözlöljük a béke zászlója alatt a pontifexet s örömmel ragadjuk meg a békejebbot, melynek egyetlen intésére — hisszük — elfognak simulni a háborgó hullámok.

Nagy szükségünk van nekünk magyaroknak az egymásközti békességre. Van elenségünk elég ugyis, még tán több is, mint hisszük. Hazánk lakosainak egy fele ma sem akarja magyarnak vallani magát, s egy jó negyede nyílt ellenése a magyar eszmének. Mi lesz belőlünk, ha mi magyarok is harczban állunk egymás között a felekezeti zászlók alatt! Mi lesz velünk, ha a béke apostolai, a lelkészek harczra tüzelik hivatelt egymás ellen, a lelkiismeret nevében?

Van hát okunk örülni, ha a magyar kath. egyház új főpapja a pannonhalmi jelszót kitűzi Esztergom ormaira! Van okunk örülni, mert a felekezeti áldatlan harcz immár nagyobb mérveket öltött, mintsem az irodalom terén maradt volna, kiasopot s a társadalom széles mesejére s keserítéssel töltötte el mindazok szívét, kik a haza üdvéért remegnek.

Békesség, szeretet, egyetértés, testvériség a jó hazafi dogmája s azt várja a lelkészektől, hogy a hit és vallás igazságai mellett ezen dogmákat is hiússák, béke apostolai legyenek. Mert az a lelkész, ki a vallás igazságai hirdetésében közben gyűlöletet lop be a hallgatók szívébe embertársai ellen — az nem pap, hanem ördög, sőt annál is gonoszabb!

Helyi hírek.

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az ígató, kiadó hivatal és az irattár a felelők felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—5-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

Színházban előadások naponta péntek kivételével kezdődnek este 7 órakor.

Nagy sétahangverseny vasárnap és ünnepnapokon d. u. 6 órakor a „Margit fűrdő” nagyszertőben. Dalesztély. Rendezői a kereskedő ifjúság a Margit fűrdő disztermben. December 5-én. Próbabál. Alföldi Károly tanítványainak bemutatása. Bika disztermben. December 5-én. Jogászs táncszertély. A Bika disztermben. December 12-én. Decz. 30. Zion egylet táncmulatsága a Szikszibaiban.

Pénztárvizsgálat volt tegnap a városi gyámpénztárban; Vértessy István főjegyző, Kovács Sándor t. főjegyzés és Steinfeld Antal biz. tag tartották. A Wertheim szekrényekben a főkönyveknek megfelelőleg összesen 776014 frt 77 kr. értéket találtak.

— Szavazás püspökjelöltekre. A nagyváradi „Szabadság”-ban olvassuk, hogy a bihari ev. ref. egyházmegyének belényesi lelkésze köré a mult heten értekezletre gyűlt össze Belényesen, főként abból a célból, hogy eszmét oseréljenek a püspök-választás ügyében Összesen 7 lelkész volt jelen, a belényesi, fenesi, tárkányi, gyantai, sonkolyosi és a remetei; közülök ötten Szabó János békési bányászi esperes, ketten pedig Tóth Sámuel hittanár egyházkerületi főjegyző mellett nyilatkoztak. Nagyon valószínű, hogy az illető egyházak presbiteriumai is így fognak szavazni.

— Népszámlálás és bejelentési hivatal. A városkázán tegnap nevezetes esemény történt. Kivül esik a sablonszerűség megszozott keretén. Körner Adolf tanácsnok felcsopott tanitómeesternek és a népszámlálási műveletről leckzét adott az ő 118 tanítványának, akik közt akad néhány, aki a saját éveivel számmával is csaknem kétszeresen felülmúlja a tanító ur élet-idejét. Mi mindenhez is kell érteni egy köztisztviselőnek! Viszont azok a népszámláló biztosok is rászorulnak egy kis oktatásra, mivelhogy rájuk épen megfordítva illik az a latin mondás: poeta non fit sed nascitur; a népszámláló pedig nem születik, hanem lesz. No de tegnapról fogva mind a 118 kiválogatott népszámláló listában van az ő köteleességeivel s azon formásgokkal, mikkel a kék, sárga, zöld, vörös színű lapokat ki kell töltenie. Már a lapok is kezökben vannak, csak a diurnum hiányzik, pedig sokaszerettek volna egy kis előleget is zsebre vágni. Azt azonban csak akkor kapják meg, mikor készen lesznek a magukra vállalt munkával. Ugy sem félhetnek attól, hogy pénzükkel Amerikába szöki a város. A népszámlálás szombat kezdődik. Figyelmeztetünk minden háztulajdonost, bérlőt, vendéglistát, szállásadót hogy attól a perctől kezdve, amint az összeírás házkuban, lakásokban megtörtént, a bejelentés új intézménye rájuk névb kötelezővé vált és már attól kezdve (tehát ne várják be január 1-jét) tartoznak minden változást a szabályszerű idő alatt a Vecsey káznál berendezett hivatalban bejelenteni. A hivatal személyzete még nincsen kinevezve; de minthogy a népszámlálás decz. 5-dikén már kezdetét veszi, addig a kinevezéseknek is meg kell történnie, annyival inkább, mert gróf Degenfeld József főispán 4-dikétől fogva Budapesten fog tartózkodni az ev. ref. zsinaton. Legalább így tartják ezt a városkázánál.

— Közművelődésért és hitéletért. A szomszédos Kaba halad. A derék nagy község megint kitett magát. — Ugyanis mint onnan írják, az ev. ref. egyházközségi népes közgyűlés, csaknem egyhangulag elhatározta, hogy a gyülekezet tagjainak közös legelő illetőségéből kétszáz kat. földet, ami évente 3000 frtot jövedelmezhet, 32 évi használatra az ev. ref. egyháznak átenged azon célból, hogy annak jövedelméből első sorban a roskadozó állapotban lévő templom és lelkészi lak javíttassék ki s építtessék egy tanítói lakás és tanterem; az ezen felül netalán megmaradó felesleg pedig fordíttassék az ingyen iskoláztatási alap erősítésére. — E határozat az egész lakosság helyesléssel tállkozott.

— Ref. zsinat. A magyarországi ev. ref. egyház egyetemes zsinata decz. 6-dikén kezdődik Budapesten ünnepélyes istentisztelettel, egyidejűleg a lutheranusok zsinatával. Decz. 4-dikén már előleges értekezletek tartatnak. A debreczeni egyházmegyét Dávidházy János esperes, Bernáth István gondnok, Tóth Sámuel hittanár egyh. kerületi főjegyző és Frater Gyula, az alsó-szabolcs hajduvidéki egyházmegyét pedig Szerelemey József esperes, gróf Degenfeld József gondnok, Soltész László szoboszlói lelkész és Lengyel Imre képviselik, akik decz. 4-dikén utaznak Budapestre.

— Tüzoltói szakvizsga. Vasárnap tüzoltói szakvizsgák tartatnak az őrtanyán Tikos István h. főparancsnok előnléte alatt. A vizsgák a mászás és a szivattyú kezelésre vonatkoztak. Ez utóbbiban a 11 jelentkező közül 3 olyan gyenge volt, hogy vissza kellett őket utasítani. A többi 8 letette az altszeti vizsgát.

— A száthmári színházat — mint értesülünk Csóka Sándor szabadkai szinigazgató nyerte el.

— Barbi Alice pénteki dalestélye iránt mint halljuk — oly nagy az érdeklődés hogy a jegyek nagybörzeze már elkel. A művésznő pénteken délutáni 3 órakor érkezik Debreczenbe.

— Vasúti órház áthelyezése, Debreczen város tanácsának fölterjesztése folytán a kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy a debreczeni f. abonyi vasút vásártéri állomása jobb oldalra helyeztessék át az órház és illető társaság költségén.

— Zsinati Ertesítő. A zsinat tartama alatt a „Debreczeni Protestáns Lap” melléklet gyanánt külön „Zsinati Ertesítő” ad ki, mely hű tükre kíván lenni a zsinati tárgyalásoknak s megszerzését ajánljuk olvasóink figyelmébe. — E tárgyban vettük a következő sorokat „Előfűzetési felhívás a Debreczeni Protestáns Lap” szerkesztésében megjelenő „Zsinati Ertesítőre”, Alőírott mint a helybeli egyházi lap felelős szerkesztője, a hazai két protestáns egyház f. hó 5-én kezdődő alkotmányozó zsinatának ideje alatt „Zsinati Ertesítő” címen lapja mellékletenként a tárgyalásokról több füzetben tudósításokat hozand, melyek megírására a két zsinat tagjai közül több arra illetékes egyént fölkért. Lesz nevezetesen az „Ertesítő”nek egy rendes tu-

dósióje
egynáz
Hozni
feltűnt
jegyzés
elnapol
tárgyal
fog jela
tétől ve
hogy a
egy kis
juk e b
közönsé
esemény
tására.
nak I f
sitő”-nk
nak nev
1079. s
10-ig b
zsiuat a
egy, né
tást kül
Csiky I
reczeni

tály I
a szoko
ügyek.

kusokná
debrecze
zel 30
egy aut
„egyház
tanács”
renoz”
szöheté
meg Fo
erdélyi
nác nak
küdesi é
felsőbb
alapszab
szegzet t
nokait r
intézetr
belőlől
ez intéz
temetők
vagy hi
érdelők
kérvény
kivitelb
egyháza
nyal pá
kibovité
szék is z
püspök
a debrec
csupán a
nác usra
amint a
juk, ugy
tagjait
maga az
évente
lyébe a
vagy a
Most te
plebanu
városhoz
új alapo
kath. a
szükség
ozenben
e célból
bocsássá
lálás ad
az orsz
teljesít
delte, h
népössze
kitüntet
fog az t
zik az ü
katholik
lekezeti
ként ily

nánási l
délylyel

kik Sán
megjelen
sek volt
G e r e b

gató fell
hogy a
nem vel
— amin
bi fü ne
déke, h

csarnok
czember
szufolás
mutatta
a legpoc
ételeket

tekrá. A nagy-
suk, hogy a bihari
elényesi lelkesze
tre gyűlt össze
a czébből, hogy
püspök-választás
volt jelen, a be-
antai, sonkolyosi
zabó János békési
Tóth Sámuel
ryzó mellett nyi-
gy, hogy az illető
gy fognak szá-

jelentési hivatal
vezetés esemény
szerűség megszö-
tanácsnok felcsa-
épszámilálási mű-
és tanítványának,
a saját évei szá-
en felülmulja a
lenhez is kell ér-
Viszont azok a
rulkak egy kis
pen megfordítva
beta non fit sed
g nem születik,
fogva mind a
tisztában van
formaegekkel,
tis szinü lapokat
ok is kezökben
zik, pedig sokan-
leget is zsebre
ör kapják meg,
kra vállalt mun-
attól, hogy pénz-
áros. A népszö-
figyelmeztetünk
t, vendéglőt,
erczétől kezdve,
lakásukon meg-
nénye rájuk meg-
ól kezdve (tehát
toznak minden
alatt a Vecsey
bejelenteni. A
son kinevezve ;
decz. 5-dikén
kinevezéseknél
al inkább, mert
4-dikétől fogva
ez ev. ref. zsiná-

életért. A szom-
nagy közsé-
anis mint onan
gi néps köz-
gi elhatározta,
a közös legelő
ld földet, ami
t, 32 évi hasz-
áténged azon
ból első sorban
emplom és lel-
épittekkék egy
ezen felül meta-
forditassák az
sítésére. — E
elyeslésével ta-

országi ev. ref.
s. 6-dikán kez-
tenitizslettel,
matával. Decz.
tek tartatnak.
avidházy János
z, Tóth Sámuel
zó és Fráter
idéri egyház-
t esperes, gróf
oltész László
re képviselik,
tapestre.

ásnap tűzoltói
yán T. i. k. o. s.
e alatt. A vizs-
ezelésre vonat-
tkezés közül 3
kellott őket
tisztai vizsgát.
— mint érte-
kai szinigaz-

estélye iránt
deklódás hogy
t. A művésznő
kezik Debre-

re, Debreczen
folytán a ke-
delte, hogy a
téri állomása
az őrház az

inat tartama
Lap" meléklet
" ad ki, mely
tárgyalások
rasóink figyel-
a következő
"Debreczeni
en meylenő
alóirított mint
szerzője, a
5-én kezdődő
alatt "Zsinati
kletenként a
tudósításokat
t zsinat tagjai
fölkért. Lesz
gy rendes tu-

dósítaja, és úgy az ev. ref. mint az ág. hitv. egyház zsinati tagjai közül több levelezője. Hozni fog apróbb zsinati híreket s lehetőleg feltüntetni a zsinat külső képét is. — Megjegyezzük, hogy ha a zsinat e f. hónapról elnapoltatnék is a „Zsinat Ertesítő“ annak tárgyalásai újabb főlvelele esetén újra meg fog jelenni, s az egész zsinatról annak kezdetétől végig tudósítani fogja olvasóit, úgy hogy a vállalat a maga egész folyamában egy kis könyvvé fogja magát kinőni. Fölvívjuk e becses lapok útján városunk és vidéke közönségét ez egyháztörténelmi fontosságú eseményre foglalkozó vállalatunk támogatására. Lapunk járatoinak 1 írtért, másoknak 1 írt 25 krért küldjük meg „Zsinati Ertesítő“-nek. Kérjük az előfizetési pénzt alóirrot-nak nevére és lakására (Füvészkert utca, 1079. szám alatt) csütörtöki folyó decz. hó 10-ig beküldeni s mi kötelezzük magunkat a zsiuat egész ideje alatt hetenként legalább egy, néha másfél, esetleg két ivnyi tudósítást küldeni. Debreczen, 1891. deczember 1. Csiky Lajos, teol. akad. tanár, mint a „Debreczeni Protestáns Lap“ felelős szerkesztője.

— A „Csokonai kör“ irodalmi szakosztály 1891. deczemb. 2-án d. u. 5 órakor a szokott helyen ülést tart. Tárgy folyó ügyek.

— Autonomia a debreczeni r. katholl. kusoknál. Talán nem is sokan tudják, hogy a debreczeni róm. kath. hitközségben már közel 30 év óta fennáll és működik alálóosan egy autonómikus testület világi elemekből, „egyházközségi bizottmány“ vagy „egyház-tanács“ név alatt. E bizottmány Szaniszló Ferencz a. váradi püspök kezdeményezésének kö-szönheti lételet és 1862 novemberben alakult meg Fogarassy Mihály kanonok, a későbbi erdélyi püspök elnöklele alatt. Az egyházta-nácsnak igen fontos és meglehetősen széles mű-ködsi köre van. Saját felelőssége mellett — felsőbb egyházi hatóság által megerősített alapszabályok szerint, — kezel több, nagy ősz-szeget tévő kath. jellegű alapítványt. Hivatal-nokait maga választja. A Theresianum árva-intézetre és a r. kath. szegény apóldára ke-belőlő választott gondnokok által felelős; ez intézetebe a felvételt eszközöli. A kath. temetőt rendben tartja. Minden, az egyházat vagy hitközséget közvetlen vagy közvetve érdeklő ügyben tanácskozmányi joggal bír, kérvényez, indítványoz, javaslatot tesz, s a kivitelben a plebanust támogatja, segíti. Az egyháztanács elnökeje plebanus. E bizottmány-nyal párhuzamosan, mintegy a bizottmányi kibővítése, ugyanazontagokból alakulva iskola szék is működik már 1870 óta. A mostani megyés püspök Schlauch Lőrincz azonban kifogásolja a debreczeni r. kath. önkormányzatot, illetőleg csupán azt amódot, mely szerint az egyházta-nács újra alakulni szokott. Eredetileg ugyanis amint a rendelkezésünkre álló adatokból lát-juk, úgy alakult meg az egyháztanács, hogy tagjait a hívek választották, azóta azonban maga az egyháztanács egészi ki önmagát évente 2—2 tag kisorsolván, akiknek hely-ebe a többi tagok vesznek jbe új tagokat vagy a kisorsoltak ismét beválasztatnak. — Most tehát, amint erre Szakszó Rezső prépos-plebánus a plebániak lak kibővítése iránt a városhoz intézett beadványában is czélozott új alapon fogják szervezni a debreczeni r. kath. autonómiát. De ehhez a munkálathoz szükséges legelőször is tudni, kicsodák Debre-czenben r. kath. plébániák. A plebániák hivatal-e czébből megkereste a városi tanácsot, hogy bocsássa rendelkezésére a januáriusi népszám-lálás adatait. A tanács mivel az adatok még az orsz. statisztikai hivatalban vannak, nem teljesithette a kérelmet. — E helyet elren-delte, hogy a bejelentési hivatalhoz szükséges népszámlálás alkalmával a számláló lapokon kitüntettessenek a kath. vallásuk is. Ezért fog az történni, hogy mindenkitől megkérde-zik az ügyökök: milyen vallásu, de csak a katolikuskoknál jegyzik be a vallást, más hitfe-lekezetűeknél pedig ezt mellőzik, mintán egyéb-ként ilyen rovatra e idő szerint nincs szükség.

— Névváltoztatás. Peczer Sándor hajdu-nánási lakos nevé belügyminiszteri enge-déllyel „Peczer“re változtatva.

— Köszönet nyilvánítás, mind azok, kik Sándor fiunk temetésén megjeluttek és megjelensükkel bánatunkat enyhíteni szive-sek voltak, fogadják hálás köszönetünket. A Gereby család.

— Dr. Tüdős János reform. gym. igaz-gató felkért bennünket annak kijelentésére, hogy a Gereby zserencsétlenség alkalmával nem vele tudatták a fiuk a szerencsétlenségét — aminthogy sem Gereby Sándor sem a töb-bi fiu nem volt a reform. gymnasium növendéke, hanem a katolikuské.

— Vendéglő megnyitás Weber Izidor sör-csarnok tulajdonos, a Vilmos Lajos utóda de-czember 1-jén nyitotta meg vendéglőjét, mely zsufolóság megtelt. Ebben a zsufoltságban mutatta aztán ki a vendéglő, hogy mit tud: a legpontosabb kiszolgálás mellett a legjobb ételket kapta mindenki. A megnyitásnál

testületileg volt jelen a munkás daleylet is, melynek Weber alapító tagja. Dalaikkal nagy hatást értek el. Szépen játszott a R & C Károly zenekara is.

— Hurka esióly Holnap, csütörtökön este, Törö Imre nagy csapó utcai vendéglő-jében hurka estély tartatik.

Gyászrovat.

A Fráter család gyásza. A régi jó pátri-archalis időknek nemes alakját, egy áldott lelki kedves jó urasszonyt szőlított ki a halál övéi, nagyszámu rokonsága, még nagyobb számu tisztelői köréből. Gyászba borult az ősrégi, előkelő Fráter nemzetségnek egyik ága, amely Debreczenben találván otthont, évek óta befolyásos szerepet viszen közt és társadalmi életünkben. Fráter Imre váro-si biz. tag, a debreczeni szabadelvűpártnak erős oszlop embere, elnöke, szeretett hű fele-ségét siratja a boldogult nőben, néhai Ercey Teréziában, a ki ma reggel óta ravatalon fekszik. Debreczennek és az Érmelléki Bihar-nak alig van előkelő uri családja, a ki ked-vesen ne emlékezzék vissza a társasélet e szeretetreméltó alakjára, a kinek debreczeni és álmosdi vendégzerető háza, miként a szive, mindég nyitva állott vendégei előtt; és hány szegény is Álmosdon és Debreczenben fogja megilletődvé, könnyezve hallani szomorú ha-lála híret angyaliszívű jöttvőjének. A mélyen sujtott család, melynek fádalmában mi is és velünk együtt annyian osztoznak, követ-kező gyászjelentést adta ki a halálesetről: Fráter Imre a maga és gyermekei: Fráter Zoltán neje Borbála Johanna s gyermekei; Fráter Iona férje Fényes Endre s gyermekei; Fráter Etelka férje Szabó Kálmán s gyerme-kei; Fráter Gizella férje Sebetic Rajmund császári és királyi huszárkapitány s gyerme-kei; Fráter Erzsébet; Dr. Fráter Imre és István, továbbá a testvérek Ercey Izabella Dömök Kálmáné, Ercey Géza, Ercey Jenő, Ercey Dezso, Ercey Vilma, Ercey Ida, Ercey Irén, Ercey Cenci családjaikkal és Ercey Kálmán nevőkben is mélyen megszo-morodott szívvel jelentik néhai Fráter Imre né Tégási Ercey Teréziának a felel-hetetlen jó nőnek, édes anyának, testvérnek, anyósának, nagyanának és sógorónak, a folyó 1891. évi Debreczember hó 2-án reggel 6 órakor, hosszas szenvedés után élete 65-ik évében történt gyászot elhunytát. A boldog t. hült tetemei, folyó Deczember hó 5-án délelőtt fél 11 órakor, a Miklós-utcai 1961. számú lakásunknál, az ev. ref. egyház szertartásai szerint tartandó rövid ima után, az álmosdi család sírjába fognak deczember 6-án dél-előtt 10 órakor Álmosdon tartandó gyászser-tartás után elhelyeztetni. Mely végtisztesség-tételre rokonainkat s barátainkat a t. oz. közönséget ezennel meghívjuk. Béke az elhunyt hamvaira! A temetést a „Kegyelet“ el-sőrangú temetési intézet fogja rendezni.

— Tóth Lajost, a debreczeni ev. ref. tanító testület régi tagját, ispotályi tanítót, súlyos vesztéség érte. Neje Gróf Károly-nal asszony elhunyt élete 76, boldog házasa-gának 40 évében. Temetését holnapután csüt-örtök d. u. 3 órakor lesz az ispotályból. A temetést a „Kegyelet“ első rangú temetési intézet rendezi.

Művészet — irodalom.

Kozma Andor a „Nemzet“-ben Berki Józsefről ott mutatóba közölt kis dala-után itélve kedves közvetlenséggel s egészi ges poeiai érrel dolgozó poeetáról írva — össze hasonlítja azt Szabolcskával, irván róla a kö-vetkezőket: Nagytisztelétű Berki József uram falusi, szerény szellemi atyafia a kitűnő liri-kusnak Szabolcska Mihálynak, kinek nagyon becses köteté szintén kezében van. Szabolcska Mihály kötetéről mielőbb nálammál illetékesebb kritikusk bővebben fog e helyen megemlékezn-i sa zért én, — bármennyire tudok is gyönyör-ködni nemes szépségeiben, — erről most nem beszélek. De Szabolcska Mihály költői egyé-nisége ma már olyan ismeretes, hogy magya-rázatképen szabad és lehet másokat hozzá hasonlítani. Berki József érzései korántsem oly mélyek és komolyak, mint Szabolcska Mihályéi; gondolat-kincs tekintetében távol áll gazdag szellemi atyafától, a szegény atyafi-visitton vigabb és elevebb, de hangjuk, köz-vetlenségük, modoruk elvitatáhatatlanná tes-zik e köztük levő szellemi atyafiságot.

Egy művésznő ezim alatt a „Magyar Sa-lon“ legújabb füzeté Karozagné Kopácsi Julis-kának, a népszínház ifjú bájos primadonnájá-nak arezképet. közli A művésznőről közölt ismertetés szövegét még 12 szobnól-szebb képsorozat díszíti, melyek Kopácsi Juliskát különböző szerepeiben, kosztümökben ábrá-zolják.

Karozag Vilmos lapunk volt főmunka-társa új évtől kezdve Budapestben szépiroda-mi heti lapot indit Hevesi József társszerkesztés-e mellett. Az új képes heti lap czime: „Magyar Geniusz“ lesz. A mutatóványzám Karácsonyra jelenik meg.

Mikár Zsigmond a „Honvéd Névkönyv“ szerkesztője lapunk útján tudomására hoz-za, hogy miután éppen e könyv megje-lenése óta számos — jelentkezés történnik 1848/9-os honvédek részéről — kik ed-dig sehol sem jelentkeztek; a honvéd évkönyvnek még ez évben pótfüzeté fog meg-

jelenni. Fel is kérétk ennélfogva minden ilyen egykori honvéd, valamint az olyan is, ki bár-milyen oknál fogva a névkönyvből kimaradt, hogy a hozzája legközelebb eső honvédegylet utján — vagy esetleg honvédigazolványának beküldése által deczember közepéig nála je-lentkezni sziveskedjék. Mikár lakása: I. ker. Árpád-utca 4. sz. Egyszersmind megjegye-zük, hogy a „Névkönyv“ 3 írtért bármely könyvkereskedőnél megszerezhető.

CSARNOK.

A pezsgő társadalom.

— Elpanaszolja egy családapa. —

Nagyon szorgalmas lapolvasó vagyok. Eleitől végig, keresztül kasul böngészem az újságokat. Ha egyszer bele veszem magam egy karosszékebe a kávéház olvasó asztala mellett, érzéketlen vagyok minden iránt. Hiába jelzi a vis-á vism gyöngéd lábtaposás-sal az asztal alatt, hogy adjam már oda neki azt a szurnált, míg meg nem cserélt szer-kesztőt, ki nem adom a kezemből.

Ilyen ernyeletlen lapolvasó persze min-denről értesülve van ami ezen a pláncán történnik. Így az sem kerüli el a figyelmet, hogy öök már régtől fogva költögetik a debreczeni társadalmat: kezdje meg a saiont.

Egy darabig csak türtem ezt a hangos ébresztőt. Biztattam magam, ez minden év-ben visszatérő, fogadjuk megadással mindazt ami ebből kikerekedik. Mert tudják meg, hogy én nemcsak apolvasó vagyok, de családapa is, még pedig olyan akin-k három példány-ban jelent meg apaí ööm. Az első példány egy csinos hajdon lány, a második egy gyö-nyűri lány, a harmadik az egészen rám ha-sonlított, csakhogy az anyja nemét követte.

Amint látják családi boldogságomhoz csakis három vő hiányzik. Mig ezek beko-pogtatnak a megváltó fekete frakkban addig úgy remélik nekem, mintha ez a három pél-dányos családi öröm keresztükötésben érkezett volna hozzám.

Azt hiszem most már czéloztam arra, hogy ne nagyon ébresztgessék a debreczeni társadalmat. Mert öök mostanában nagyon is sok verrel barszóják a reveillet. Nem mon-dom, hogy nem szépen szól ez az ébresztő-de subjectiv szólva jobb szeretném, ha vala-mi altató dalt dudolnának olyat, amittől min-den bárendező, minden hangverseny impresz-szió, minden jótékonycéltér lelkes műked-velő neki fekdúne az édes téli álomnak.

Az a hirlapi foskulus: „A társadalmi élet élénk pezsgésnek indult“ beharangozó nyugalmas végtisztességére.

A feleségem mondja fööttem a bucsuz-tatót és a három lányom czelebrál neki.

A társadalmi pezsgés nálam otthon az-zal kezdődik, hogy a pipatorimost felszállit-ják a padlásra. Ebből a kényelmes zugolyból, hol én pipászó mellett követtem a külügyi bonyodalmakat kedvenc lapjaimban, „snei-derci“ lett. Egy egész divatúlet etablirizta ott magát. A varrogép beregése meg álmaim-ban is meglátogat. Mintha egy tehervonat síklana a fejemen keresztül.

A ki történetesen belépne ebbe a mű-helybe, mikor java munkában vannak, el se hinné, hogy becsületes magyar ember hajlé-kában van.

A francia mü szavak úgy röpködnek idestova mint a rakéták. A la cour volants, ruche, peluche hogy suzhék meg akik kifundáltak.

Álmomba néha egy egész magyar fran-czia szótár mászkál az agyamban.

Töméntelen ruha készül. A feleségemnek kettő, hosszú uszályyal. Ennél az uszálynál csak az a számla lesz hosszabb, mely minden-ből a ferhemre esik.

Dohát a „társadalom élénk pezsgésnek indult!“

Akkor aztán következnak a bálak. Ugy pezsgünk hogy szinte öröm nézni. Ha a fele-ségem bevonul a feltükrözött kicziczomozott, sikosra vikszolt purgatóriumba három lányos-tul együtt, mig én a háttérben meglapulok, akkor a társadalom olyan nagyot bugyboré-kol, hogy majd kiugrik a szívem az örömtől. Az is esárdást akar taposni széles kedvében a terem közepén.

Ez azok az apró buborékok, akik a bál-teremben pezsgenek, az a kedves jó fiatal-ság, minő tüzzel kapkodja a lányaimat.

— Csak egy tourt nagysád csak egyet — könyörögnek.

Dejzen az is hiba, hogy nem kérnek többet. Azt hinné az ember, hogy menten meghal, ha nem táncolna vele a gyermekem, úgy, hogy az én fásult szívem is megcsik rajta.

Pedig hát csak „pezseg“ az imposztor! Az anyukom mosolygva viseli befűzött martiromságát.

Azért a három lányért mindenre képes. Még arra is hogy tökre tegyen engem értük. Híába mondom, hogy az a bájos fiatal-ság csak bugyborékol.

Nem az az anyag, amiből férjeket lehet modellirozni.

A pezsgésnek nem kevésbé bájos neme-előttem a műkedvelő szereplés.

Az egyik leányom zongorázik, a másik szavai, a harmadik czimbalmozik.

Már mostan, ha mind a hárman szere-pelnek holmi koncert pezsgéseken, akkor a

fejtem olyan mint egy káptalan, de nem, ez kevés mint egy egész érseki kerület.

Mind a harman egyszerre gyakorolnak. A zongorás, az sonátákat billegtet, a szavaló művésznő Poó Edgar Hollójának fé-lelmes szárnyait csatogtatja, a czimbalmos pe-dg csukló gyakorlatokkal örvendeztetni mag-apat fülsimét.

Higyjék el, nem vagyok eléggé apa-ahoz, — hogy mindezt gyűyörrel hall-gassam.

Persze a koncert-pezsgéseken ez élve-zet számba megy.

Pedig elhihetitek, nem élvezi ezt seuki más, csak az — anyjuk.

Mikor fognak már egyszer koncert turócsusza főzést rendezni?

Ha aztán a társadalmi pezsgés elérte a kulminális pontját, akkor jönnek a kompri-mált műélvezetek.

Műkedvelő előadások, élőképek, megany-nyi produkció a magasabb apa-kínzás kö-réből.

Amaz nagyon is elegendő arra, hogy kedvetem szegje minden művészettől, a sok élőkép pedig fél holtá tesz.

Olyankor éjjél előtt még gondolnom sem szabadna az otthonra vagy az ágyra.

Mert hát a társadalmi pezsgés min-dent megtört csak — családias nyugalmat nem.

De nehogy azt higyjék, hogy valami dör-mögő medve vagyok, nem bánom pezsgünk hébe-hóba.

En édes jó uraim, minek ösztökélik még jobban azt a társadalmi életet?

Híszén ha ez az unósás beteljesednék, rajtunk, hát schesam adjuk férjhez leánya-inkat.

Mert miféle polgár ember merne olyan hités társat venni, aki egyebet se tud mint — pezsgeni.

Jámber Boldizsár.

Vegyes hírek.

* Összeütközés egy czethallal. A White Star Line hajózási társaság Aethiopia nevű hajójának kapitánya Glasgoból New Yorkba menet összeütközött egy czethallal. — A hajó nagy gyorsasággal haladt — beszéli a kapitány — mikor orrától körülbelül száz lépésnyire egy óriási czethal dugta fel hatalmas fejét a vízből. A kormányos akkor már nem volt képes lassítani a hajó járását s az Aethiopia orra teljes erővel ment neki a czethal fejének. A szörnyceteg eltűnt a víz alatt, vére messze pirosra festette a tengert. Az összeütközés ereje olyan volt, hogy az utasok a hajó fedélzetén és a kabinokban földre buktak. Kiszáratva a czethal teteme került fölszínre. Fejét a hajó óra egy ketté-vágta, mintha fejszével hasították volna szét.

* Érdekes kincslelet. Erdőszegről jelentik lapunknak, hogy gr. Ziczhy Ferencz szőlőjében a munkások érdekes kincsleletre bukkantak. Egy korszában 516 régi pénz volt, közöttük numismatikai szempontból számos érdekes darab. Így 45 nagy aranypéNZ, Lipót császár korából. Van még 10 nagy, 65 kisebb aranypéNZ, 394 huszas 2 db tizes, továbbá egy emlék érem. Henri Schwartz, Honstein grófia körirattal, latinul. A grófi czimer igen érdekes: semmi sas, vagy más rendes heraldikai ábrázolat, egyszerű kés és villa. Az érdekes leletet Kovácsnay Marcell szolgabíró az alispánhoz fogja beküldeni.

* Ötszörös gyilkosság. Nagyváradról írja tudósítónk, hogy Geszt mellett, a begecsi pusztán, tegnap két asszonyt és három gyer-meket öltek meg ismeretlen tettesek. A gyilkosság híre Csanádi ügyész a helyszínére utazott s a csendőrség megindította a nyomozást, melynek máris van valami eredménye. A gyilkosságról a közelebbi adatok még hi-ányzanak.

Főszerkesztő és kiadó laplataljados: Vértési Arnold.
Felelős szerkesztő: Vértési Gyula.

Nyilt-ter*)

Köszönetnyilvánítás.

Debreczen város n. é. közönségéhez!

Évek hosszú során Debreczen város n. é. közönsége által a legnagyobb méltánylás-ban és pártfogásban részesültem. Ezen tapasz-talt szívéllyesséért, most midőn sörccsarnokomat Weber I. urnak tovább vezetés végett átadtam, s a magánéletbe visszavo-nultam, hálával emlékezem meg arról és leg-mélyebb köszönetemet fejezem ki mindazon mélyen tisztelt pártfogóimnak, jó barátaim-nak és ismerőseimnek kik üzletem jó menete-lét elősegítették. Tartsa meg őket a jó Isten az emberi kor legvégső határáig és emléke-zzenek meg rólam ezután is valamint én sem szünök meg reájuk hálával gondolni.

Azon kérelemmel, hogy az irányomban tanusított jóindulatot utódomra, Weber I. urra is átruháznai kegyeskedjenek, vagyok

mely tisztelettel
Vilmos Lajos.

*) E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

UJONNAN BERENDEZETT

gyapjuszövet-raktár.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudására hozni, hogy a helybeli piacon egy rég tapasztalt hiányt pótlandó, a már közel 50 év óta fennálló

posztó-nagykereskedésünkben
egy a mai igényeknek minden tekintetben megfelelő

kicsinybeni eladási osztályt
rendeltünk be, melyet, sem fáradságot, sem nagyobb befektetést nem kímélve,

a legújabb divatu valódi **ANGOL FRANCZIA**
és az általunk itt meghonosított

Brassói, újabb pedig Gácsi
gyapjuszövetekkel

felette dus választékban ellátván, ezeket minden versenyt kizáró

eredeti gyári árakban

fogjuk árusítani. Különös sulyt fogunk arra fektetni, hogy a n. é. közönség igényei nemcsak a legjobb és legújabb divatu szövetek beszerzése, hanem legolcsóbban jegyzett gyári árak folytán észlelhető nagyobb megtakarítások által minden tekintetben kielégíthessenek.

Ezen újabb vállalatunkat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlván, maradtunk kiváló tiszteléssel

Biedermann E. és Fia
posztó nagykereskedők.

VALÓDI FRANCZIA és ANGOL SZÖVETEK.

tisztá gyapjúból készült brassói és gácsi szövetek.

Nagy raktár valódi színű egyenruházati és liberia szövetekben.

Egy budapesti nagy tüzlet megvétele
által és dusan felszerelt nagyraktárunknak leltár előtti megkissebbitése czéljából

**Butorszövet, szőnyeg, függöny,
ágy és asztalterítő
vászon és asztalnemű**
valamint

női ruhaszöveteket
tetemesen leszállított áron
ajánlunk.

KUNZ JÓZSEF és TÁRSA
DEBRECZEN, Kis-templom bazár.

Bosznay J. és Társa
DEBRECZEN Czegléd-utoza

Feltűnő olcsó leszállított áron mellett
árusítjuk el a teli idény utolsó havában az alant elősorolt árucikkeket.

Legjobb minőségű gyapju Loden kelmék	M. 32 krtól	Szőnyegek	M. 16 krtól
Egész gyapju 100% széles flanellek	40 "	Ágy és asztal terítők	drb 110 "
Gyapju kelmék 100% széles.	30 "	Szines Jutte és gyapju függönyök	145 "
Egész vastag női posztók	65 "	Fehér csipke függönyök	20 "
Fekete mintázatu gyapjukelmék	50 "	Férfi fehér és szines ingek	65 "
Fekete Mervellieuxe nehéz minőség	120 "	Kézeltők, gallérok és nyakkendők nagy választékban.	
Fekete mintázatu tiszta selymek	150 "	Valódi Jäger férfi- és női ingek gyári raktára.	
Szines Mervellieuxe és faille francais	140 "	Gyermek Tricot öltönyök.	
Valódi Pongis (foulard)	75 "	Selyem esernyők	2 frttól
Téli Himalaya és posztó kendők.		Női flanelle és Tricot derekak	120 krtól
Valódi jó mosó velezek.		Nagy választék himző és horgoló selymekből.	
Muffok, gallérok és sappkák nagy választékban.		Frfi gyapju-szövetek kiárulása Mtr. 120 krtól.	

Nagyválasztékban mindenféle selyem, pelüch-bársony és tollidiszek.
Nagy raktár Cocus, Velvet, Brüssel és Tapestry, futó és Sofa szőnyegekől.

Figyelembe ajánljuk karácsonyi és ujévi ajándék ezikkeinket.

A legjobb világhírű szájviz-
!! Orvosilag megvizsgálva és rendelve !!

40 éves jó hrnév! Száj és fogbetegségek
n. m. a fogak túlagulása, fogfájások, gyuladások, daganatok,
a száj kellemetlen szaga vérző foghús, fogkő le-
rakódás, legbitosabban meggátoltatnak
a világhírű valódi cs. és
királyi udvari
fogorvos

Dr. POPP Anaherin-szájvizének
naponta való használata által.
Tetemesen nagyobb palackokban 50 kr., 1 frt és 1 frt 40 krral.

mely óv
szerül szolgál min
denféle fogfájás és szájbetegség
ellen, jónak bizonyult torok öblögető
az idült torok bajoknál — s nélkülöz
hetlen az ásványvizek használatánál s a dr. POPP-féle
fogpor vagy fogpaszta egyidejű használata mellett, mindenkor egész-
éges, szép fogak nyerhetők.

Dr. POPP-féle foglomba, az odvas fogaknak kitömésére, Dr Popp-féle
nővényszappan mindennemű bőrküteg ellen különösen fürdők számára, Dr.
Popp-féle napraforgó viráglajszappan, Vénuszszappan, a jelenleg legjobb s legfino-
mabb pipere divatszappanai s a bőr finomítási tekintetében fölülmulhatlanok.

Árak: Anaherin fogpaszta szelencékben 1 frt 22 kr., illatos fogpaszta 35 kr.
olajszappan 40 kr. Vénus szappan 50 kr.

A hamisított Anaherin szájviz megvétele, mely a vegyelemzés szerint a
fogakra káros hatással van, mindenki határozottan óvakodjék.

Kaphatók: Bécsben I. Bognergasse 2., valamint Debreczenben: Tóth Béla
(főraktár) Dr. Rothschnok V. E., Balázs A. Mihálovits István, Muraközy L. örökösei
Örvényi Ottó, Szilágyi P. M., Tamásy Béla, Füleky P. urak gyógyszerárában, ugy-
szinte Szentkirályi Tivadar Csanak J. és Schwartz B. urak üzleteiben és Ma-
gyarország minden gyógyszerárában, gyógyfűszerüzletében és illatszer kereskedésében.
Kérjük határozottan Dr. Popp gyártmányait és ne fogadjunk másokat.

Eladó.

A néhai LÁZÁR LAJOS-né ha-
gyatékához tartozó, Debreczenben a kis-
és nagy CSAPO-utca sarkán levő 367.
sorszámú ház és onodí földje eladó.
A feltételek megtudhatók alólírott
végrendeleti végrehajtónál.

Dr. IRINYI ISTVÁN
ügyvéd,
Debreczen (Miklós utca 2080. szám.)

Leszállított áron!

Leltározás alkalmából Deczember 1-től kezdve
az összes raktárunkkn lévő

női ruhaszöveteket,
fekete divat-kelméket is,
SZINES MOSÓ VELEZEKET,
téli gyapju nagykendőket,
trikot derek és gyermek ruhákat,
valamint

szőnyegeket
Smyrna, Axminster, Brüssler, Tapestry
és hollandi nagyszőnyegeket is,
függönyöket
melyen
leszállított áron
árusítjuk el.

Szabó Lajos fia
Debreczen, Rózsátér.

Nincs többé fejfájás!

D. Götz
MIGRAINE-PORA

huszont év óta egyoldalú, ideges
reummaszerű, sőt gyomorból származó
fejfájás ellen a legjobb si-
kerrel használtatott, mit több
ezerre menő köszönet-nyilvánítás
bizonyít.

Utolsó időben a
MADRIDI UDVAR

feltűnő eredménnyel használta
1 doboz ára használati utasítással
2 frt, 1 kis próba-doboz haszná-
lati utasítással 1 frt. Eredetiben
kapható csak egyedül Fáykiss József, nagy-
Krisztof-ház címztt gyógyszerárában Budapest-
továbbá Török Józsefnél, király-u. 12. Debreczen-
ben Dr. Rothschnok Emil — Tamásy Béla Balázs
Odön és Tóth Béla gyógyszerész uraknál is kapható.
(2)

Postai megrendelések azonnal eszközöltetnek.

149.

Az
„ISTVÁN“ gőzmalom társulat
örleményének

ÁRJEGYZÉKE
sáját raktárában.

Az 1887. április hó 18-án Budapestten tartott
általános magyar malomgyűlésen megállapi-
tott s 1887. évi június 1 én életbe lépett
eladási, fizetési és szállítási módozatokra
vonatkozó egyezmények szerint.

Kötelezettség és engedmény nélkül kész-
pészízetés mellett.
ZSÁKKAL EGYÜTT.

A. Asztali dara nagyszemű	100 kí/	18.80
B. Szinte " aprószemű.		18.20
0. Királyliszt		18.20
1. Lángliszt kivonat		17.80
2. 1-ső rendű zsemlyeliszt		17.60
3. Zsemlye liszt		17.20
4. 1-ső rendű kenyér liszt		17.—
5. Közép kenyér liszt		16.60
6. Kenyér liszt		16.20
7. Barna kenyérliszt		14.40
8. Takarmány liszt		9.60
11. Finom korpa zsákkal		5.20
11. " " zsáknélkül		5.—
12. Durvák korpa zsákkal		5.—
12. " " zsáknélkül		4.80
Csirke buza " zsáknélkül		5.—

A zsákok sulytartalma, teljelyt tisztasuly-
nak véve.

A. B 0-5 számig	85 kilo.
7. és 8. szám	70 "
11. 12.	50 "

Debreczen, 1891. Nov. 7.